

AVIZ
**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență privind
decarbonizarea sectorului energetic**

Analizând proiectul de **Ordonanță de urgență privind decarbonizarea sectorului energetic**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 349 din 30.06.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D808/30.06.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect stabilirea cadrului legal general pentru eliminarea etapizată din mixul energetic a producției de energie electrică pe bază de lignit și huilă, a termenelor pentru închiderea și conservarea grupurilor energetice cu funcționare pe lignit și huilă, precum și a măsurilor aferente acestei eliminări.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Analizat din perspectiva **dreptului european**, proiectul supus avizării nu **constituie transpunerea unui document juridic european** și nici nu are drept finalitate crearea cadrului juridic necesar **punerii directe în aplicare a unui regulament european**, dar prezintă tangențe cu **Politica europeană în domeniul concurenței, segmentul legislativ - Ajutoare de stat și alte subvenții**.

În contextul măsurilor precizate în cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență al României (aprobat prin *Decizia Comisiei Europene 2021/0309 (NLE)* de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României), la *Componenta C6. Energie, din cadrul*

Pilonului I - Tranziția verde se regăsesc măsuri cu privire la decarbonizarea sistemului energetic și poluarea aerului, respectiv de asigurare a tranziției verzi și a digitalizării sectorului energetic, prin promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a eficienței energetice și a tehnologiilor viitorului. Stabilirea acestui obiectiv este motivat de faptul că, în sectorul energetic, cărbunele este principalul responsabil de poluarea atmosferică, care include emisiile de gaze cu efect de seră.

De asemenea, în contextul Pactului Ecologic European și al ambițiilor în creștere privind neutralitatea climatică, România va trebui să accelereze investițiile și reformele în vederea decarbonării tuturor sectoarelor: energie, transport, clădiri și industrie.

Instalarea a minimum 6,9 GW de capacități adiționale de energie din surse regenerabile până în anul 2030 va necesita implementarea unui calendar de înlocuire graduală a cărbunelui din mixul energetic, coroborat cu dezvoltarea unui cadru de reglementare și investițional stimulat, care să încurajeze penetrarea tehnologiilor regenerabile, dezvoltarea rețelei de transport și digitalizarea sectorului.

Astfel inițiatorul proiectului de act normativ stabilește, în contextul dispozițiilor sale, ca încetarea producerii energiei electrice pe bază de lignit și ulei să se realizeze până la data de 31 decembrie 2032, prin retragerea din exploatare și închiderea capacității energetice totale instalate pe bază de lignit și ulei, de 4.920 MW.

Pe aceste coordonate și prin prisma faptului că, până la finele anului 2030, se vor retrage din funcțiune toate grupurile energetice pe bază de cărbune, deși nu toate sunt la finalul duratei normale de viață și, totodată, luând în considerare efectuarea lucrărilor de reabilitare și modernizare care au fost executate în ultimii ani pentru unele dintre ele, se impune luarea unor măsuri de sprijin, în condițiile legii, în vederea amortizării cheltuielilor. Pentru aceste situații, se pot acorda unele măsuri de sprijin (după autorizarea, în prealabil, de către Comisia Europeană a acestora), cu respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările și completările ulterioare, dar și a măsurilor prevăzute în *Orientările Comisiei Europene (2022) 481 final* privind ajutoarele de stat pentru climă, protecție a mediului și energie din data de 27 ianuarie 2022.

De asemenea, prezentul proiect de act normativ stabilește o serie de măsuri de protecție socială a persoanelor care, ca urmare a aplicării programului de decarbonizare, își pierd locurile de muncă prin disponibilizare ca efect al concedierilor colective, precum și măsuri pentru reconversie profesională și recalificare.

4. La **paragraful al doilea din preambul**, menționăm că denumirea completă a documentului invocat este „Planul Național de Redresare și Reziliență **al României**”, fiind necesară efectuarea corecturii de rigoare.

Reiterăm această observație pentru toate cazurile similare.

La **paragraful al optulea**, semnalăm că, prin referirea la întârzierea implementării la termen a calendarului de închidere definitivă a grupurilor energetice cu funcționare pe lignit și ulei, precum și la consecințele deosebit de grave asupra gradului de absorbție a fondurilor europene alocate României, textul repetă ideile exprimate la paragraful al șaselea. Pentru evitarea repetării, este necesar să se opteze pentru o singură redactare a acestora.

5. La **art. 4 alin. (1) lit. a)**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, propunem înlocuirea expresiei „menționate la alin. (3)” cu expresia „**prevăzute** la alin. (3)”.

Formulăm aceeași propunere, în mod corespunzător, pentru toate situațiile asemănătoare.

La **alin. (6)**, semnalăm că, din context, rezultă că trebuie eliminat cuvântul „participarea”, care este în plus.

6. La **art. 6 alin. (1)**, menționăm că nu sunt respectate prevederile art. 49 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „*O enumerare distinctă, marcată cu o literă, nu poate cuprinde, la rândul ei, o altă enumerare și nici alineate noi*”. Pe cale de consecință, este necesară reamenajarea textului, în conformitate cu dispozițiile art. 3 ale aceluiași articol, care dispune că „*Dacă ipoteza marcată cu o literă necesită o dezvoltare sau o explicație separată, aceasta se va face printr-un alineat distinct care să urmeze ultimei enumerări*”.

7. La **art. 7 alin. (5)**, sugerăm reanalizarea normei propuse sub aspectul referirii la capacitatea de producere a energiei electrice **pe bază de ulei**, întrucât art. 4 alin. (4) nu conține o astfel de precizare.

8. La **art. 8 alin. (1)**, pentru un plus de rigoare și precizie a normei, semnalăm introducerea completă a coordonatelor Jurnalului Oficial astfel: „(...)”, în conformitate cu Comunicarea Comisiei 2022/C 80/01 - Orientările din 2022 privind ajutoarele de stat pentru climă, protecția

mediului și energie, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, **seria L, nr. 80** din 18.02.2022, care se vor acorda după autorizarea acestora de către Comisia Europeană”.

9. La **art. 12**, pentru o exprimare în acord cu terminologia Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „Persoanele care și-au pierdut locurile de muncă” se va înlocui cu sintagma „Persoanele **căroră le-au încetat contractele individuale de muncă**”.

Totodată, pentru precizia normei, redactarea „în condițiile prevăzute de lege” se va înlocui prin trimiterea la actele normative vizate, cu indicarea elementelor structurale. Observația este valabilă și pentru sintagmele „în condițiile legii” și „potrivit legii”, folosite la **art. 13 alin. (1)**.

10. La **art. 13 alin. (1)**, pentru predictibilitatea normei, este necesar ca sintagma „Planurile Teritoriale pentru o Tranziție Justă și de învățământ dual” să fie completată cu o trimitere la actele normative care prevăd respectivele planuri.

De asemenea, pentru o redactare corespunzătoare normelor ortografice, recomandăm ca expresia „Planurile Teritoriale pentru o Tranziție Justă”, din cadrul sintagmei sus-menționate, să se redea astfel: „**planurile teritoriale pentru o tranziție justă**”.

La **alin. (2)**, pentru suplețea normei, având în vedere că sunt vizate persoanele prevăzute la art. 12, recomandăm ca sintagma „Persoanele fizice care, urmare a închiderii capacităților de producere a energiei electrice pe bază de lignit și huilă, precum și a închiderii exploatărilor miniere aferente și-au pierdut locul de muncă” să fie înlocuită cu sintagma „Persoanele **prevăzute la art. 12**”.

11. La **art. 18 alin. (1)**, având în vedere denumirea complexă a comitetului interministerial ce se propune a fi înființat și faptul că în cuprinsul proiectului se utilizează mai mult denumirea prescurtată a acestuia, sugerăm ca textul să debuteze cu următoarea construcție: „Se înființează **Comitetul Interministerial al Cărbunelui** pentru coordonarea implementării procesului de decarbonizare, denumit în continuare *Comitetul Interministerial al Cărbunelui*”.

La **alin. (4)**, din considerente de redactare, este necesar ca expresia termenul „Decizia” din expresia „Decizia prim-ministrului” să înceapă cu literă mică, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, potrivit uzanței normative, sintagma „de la intrarea în vigoare” se va reda sub forma „de la **data intrării** în vigoare”.

La **alin. (5)**, pentru caracterul complet al normei, este necesar să se precizeze prin ce act se aprobă respectivul regulament.

Totodată, pentru corectitudine gramaticală, expresia finală „al acestuia” se va reda sub forma „**a acestuia**”.

La **alin. (6)**, potrivit practicii normative, expresia „prin Ordin al” trebuie înlocuită cu sintagma „prin **ordin comun** al”.

La **alin. (8)**, pentru corectitudine în exprimare, formularea „reprezentanți ai autorităților publice locale” trebuie redată sub forma „reprezentanți ai autorităților **administrației** publice locale”.

Reiterăm observația, în mod corespunzător, și pentru **alin. (12)** în cazul sintagmei „din cadrul autorităților publice centrale și locale”.

La **alin. (9)**, pentru un plus de precizie în reglementare, expresia „și Grupul de Lucru” trebuie redată astfel: „și **cu** Grupul de lucru **pentru coordonarea și monitorizarea realizării activităților din cadrul procesului de decarbonizare, prevăzut la alin. (10)**”.

La **alin. (10)**, potrivit uzanței normative, este necesară inserarea, după denumirea grupului de lucru, a expresiei „**denumit în continuare Grup de lucru**”.

La **alin. (11)**, pentru previzibilitatea normei, este necesară reanalizarea și reformularea expresiei „secretarul de stat **cu atribuții în domeniu**”, întrucât din context nu se poate deduce cu precizie despre ce domeniu este vorba.

La **alin. (14)**, pentru caracterul complet al normei, este necesar să se menționeze în ce *termen* va fi adoptat respectivul ordin.

12. La **art. 19**, pentru o exprimare fluentă și nerepetitivă, propunem înlocuirea formulării „poate lua decizia, prin hotărâre a Guvernului, de amânare a închiderii unor capacități energetice” cu sintagma „**poate, prin hotărâre, să aprobe amânarea închiderii unor capacități energetice**”.

PREȘEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 766/30.06.2022